

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2013-14

Økonomiske Principper B

1. årsprøve

4. januar 2014

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 3 sider (inkl. denne).

Opgave A

Angiv **og begrund** hvorvidt nedenstående udsagn er korrekte.

1. I en lukket økonomi vil en vedvarende stramning af finanspolitikken reducere realrenten og øge investeringerne på lang sigt.
2. Pengemængdens størrelse er uafhængig af lovgivningens krav til reservebrøk og af borgernes valg af kassebrøk.
3. En stigning i pengemængden vil ifølge kvantitetsteorien øge priserne uden at øge produktionen på lang sigt.

Opgave B

Betragt følgende model for den danske økonomi:

$$Y = C + I + \bar{G} + NX \quad (\text{B.1})$$

$$C = C(Y - \bar{T}), \quad 0 < C' < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$I = I(r), \quad I' < 0 \quad (\text{B.3})$$

$$NX = NX(\varepsilon), \quad NX' < 0 \quad (\text{B.4})$$

$$r = \bar{r}^* \quad (\text{B.5})$$

$$\varepsilon = \bar{e}P/\bar{P}^* \quad (\text{B.6})$$

$$Y = F(\bar{K}, \bar{L}), \quad F'_K > 0, \quad F'_L > 0, \quad F''_{KK} < 0, \quad F''_{LL} > 0 \quad (\text{B.7})$$

$$M\bar{V} = PY \quad (\text{B.8})$$

$$OB = \bar{T} - \bar{G}, \quad (\text{B.9})$$

hvor Y angiver såvel den aggregerede efterspørgsel efter varer og tjenesteydelser som det samlede udbud heraf, T er samlede skattebetalinger, G er offentligt forbrug, NX er nettoeksport, OB er det offentlige budgetoverskud, e er den nominelle valutakurs defineret som antal enheder udenlandsk valuta pr. dansk krone, P er det danske prisniveau, P^* måler prisniveauet i udlandet, r er realrenten, r^* er det internationale realrenteniveau, M er det nominelle pengeudbud, K er mængden af kapital, og L er størrelsen af beskæftigelsen. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen. Funktionerne $C(\cdot)$, $I(\cdot)$ og $NX(\cdot)$ bestemmer efterspørgsel efter private forbrugsgoder, investeringer hhv. nettoeksport. $F(\cdot, \cdot)$ angiver størrelsen på produktionen på baggrund af de anvendte faktorinputs. Den afledte af en funktion er markeret med et anførselstegn, således at $C' \equiv \frac{\partial C(Y - \bar{T})}{\partial (Y - \bar{T})}$ etc.

1. Beskriv de enkelte relationer, herunder egenskaberne for funktionerne $C(\cdot)$, $I(\cdot)$, $NX(\cdot)$ og $F(\cdot, \cdot)$.
2. Er der tale om en model for det korte eller lange sigt? Beskriver modellen en økonomi med flydende eller fast valutakurs? Begrund.
3. Foretag en kausalanalyse og præsenter resultatet i et kausalskema *eller* i et pilediagram. Vurder om der er pengeneutralitet i modellen og begrund.

Antag nu, at Danmark har et strukturelt, dvs. vedvarende, underskud på betalingsbalancen, og at politikerne ønsker at nedbringe dette underskud. Der overvejes to forskellige muligheder for at opnå dette: Den ene er øget told på udenlandske varer solgt i Danmark, hvilket vil begrænse importen, og den anden mulighed er at styrke de offentlige finanser i Danmark gennem højere skatter eller via lavere offentlige udgifter.

4. Benyt et diagram med den reale valutakurs på 2.-aksen og nettoeksporten på 1.-aksen til at illustrere konsekvenserne af at indføre øget told på udenlandske varer solgt i Danmark. Vil det nedbringe betalingsbalanceunderskuddet, og kan sådanne handelsrestriktioner generelt anbefales? Begrund.
5. Illustrer i et tilsvarende diagram konsekvenserne af at styrke de offentlige finanser i Danmark gennem højere skatter eller lavere offentligt forbrug. Vil det nedbringe betalingsbalanceunderskuddet?
6. Hvis man vælger at stramme finanspolitikken for at forbedre den offentlige saldo, bør det så ske via højere skatter eller gennem lavere offentligt forbrug? Begrund.
7. Hvordan vil reformer, der øger arbejdsudbud og beskæftigelse, dvs. fører til en stigning i \bar{L} , påvirke betalingsbalancen? Begrund og illustrer dette grafisk.
8. Kan man generelt sige, at underskud på betalingsbalancen er problematisk? Begrund.